

การเปรียบเทียบคุณค่าในค่านิยมการศึกษาและคุณค่าในค่านิยมการเลือกอาชีพ
ระหว่างประชากรพุทธกับคาทอลิก

นายเลิศพร ภาวะสกุล

004390

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาสังคมวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

A Comparative Study of the Differences in Educational
Values and Occupational Values in Buddhists and Catholics

Mr. Lertporn Parasakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

For the Degree of Master of Arts(Sociology)

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อเนกัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบัณฑิต

สมชาย งามใจ

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ พัทยา สายหนู

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบคุณค่าในด้านการศึกษาและคุณค่าในด้านกา
เลือกอาชีพระหว่างประชากรพุทธและคาทอลิก

ชื่อ นาย เลิศพร ภาวะสกุล แผนกวิชาสังคมวิทยาและมนุษย์วิทยา

ปีการศึกษา 2517

บทคัดย่อ

จุดประสงค์ของวิทยานิพนธ์นี้ เพื่อที่จะศึกษาว่าคุณค่าในด้านการศึกษาและคุณค่า
ในด้านกาเลือกอาชีพของประชากรพุทธและคาทอลิกเป็นอย่างไร เหมือนกันหรือแตกต่าง
กันอย่างไร การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนกลุ่มพุทธจำนวน
204 ครัวเรือน กลุ่มคาทอลิก 200 ครัวเรือน กลุ่มคาทอลิกที่ศึกษาเป็นตัวอยางประชา
กรในตำบลทวมชัยมีอาชีพหลักคืออาชีพเลี้ยงสุกร สำหรับกลุ่มพุทธทำการศึกษาในตำบล 5
แห่ง คือตำบลไร่ซิง บางกระทีก บางเตย ทรงคนอง และหอมเกร็ด อาชีพหลักคือ
ทำสวน

จากคำตอชมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในความจำเป็นของการศึกษาและจาก
เหตุผลที่ยึดถือในการกำหนดระดับการศึกษาที่อยากใ้บุตรได้รับ พบว่าทั้งกลุ่มพุทธและคา
ทอลิกมีความเห็นที่คล้ายกันว่า การมีการศึกษาจะทำให้เด็กได้มีความรู้สามารถหางานทำ
เลี้ยงตัวรอด ฉลาดมีไหวพริบคิในภายหลัง และโดยทั่วไปพบว่าทั้งสองกลุ่มศาสนาจะ
สนับสนุนใ้บุตรทั้งชายและหญิงได้รับการศึกษาสูงขึ้นอย่างน้อย ม.ศ.3 ขึ้นไปจนถึงชั้นมหา
วิทยาลัย ซึ่งแสดงให้ เห็นว่าสวนใหญ่เห็นว่าการเรียนเพียงแคภาคบังคับ ป .4-ป.7
นั้นไม่เป็นการเพียงพอ

ทั้งกลุ่มพุทธและคาทอลิกเห็นว่าการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยนั้นมีความจำเป็นและ
เป็นระดับการศึกษาที่นิยมใ้บุตรชายได้ศึกษาถึงมากกว่าระดับอื่น ๆ ทั้งหมด เหตุผลก็คือ
ทำให้มีความรู้หางานทำเลี้ยงตัวได้ ก้าวหน้าอนาคตคิ

ทางคานบุดรหญิงทั้งกลุ่มพุทธโดยทั่วไปจะส่งเสริมให้เรียนสูงขึ้นตั้งแต่ ม.ศ.3 ขึ้นไปจนถึงชั้นมหาวิทยาลัย แต่เมื่อพิจารณาความมุ่งหวังเป็นระดับ ๆ ไป พบวาระดับภาค มัธยมศึกษา ป.4-ป.7 มีผู้ตอบมากที่สุดทั้งในกลุ่มพุทธและคาทอลิก เหตุผลก็คือไม่แน่ใจในความสามารถ สติปัญญาและปัญหาเกี่ยวกับทุนเป็นสำคัญ

ในคานการเลือกอาชีพสำหรับบุดรชาย ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมาก ระหว่างกลุ่มพุทธและคาทอลิก ในกลุ่มพุทธนิยมให้บุดรชายทำอาชีพรับราชการมากที่สุด เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่มั่นคงสบายในขั้นปลาย รองลงมาคืออาชีพทหารตำรวจ โดยให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติมีหน้ามีตา ในขณะที่กลุ่มคาทอลิกนิยมให้บุดรชายทำอาชีพช่างฝีมือมากที่สุด รองลงมาคืออาชีพแพทย์ โดยมีเหตุผลว่าอาชีพทั้งสองให้รายได้ดี

สำหรับบุดรหญิงนั้นทั้งกลุ่มพุทธและคาทอลิกมีความมุ่งหวังไม่แตกต่างกันเลย กล่าวคือ อาชีพพศุเป็นอาชีพที่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุดสำหรับบุดรหญิง นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และเพศของผู้ให้สัมภาษณ์ก็ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันในคานความมุ่งหวังในทั้งสองกลุ่มศาสนาเลย (เหตุผลที่ทั้งสองกลุ่มยึดถือร่วมกันข้อหนึ่งคือ เห็นว่าเป็นอาชีพที่บุดรหญิงได้อยู่ไกลบ้านไม่ต้องเป็นห่วง แต่เหตุผลที่แตกต่างกันคือกลุ่มพุทธยังมีความเห็นว่าอาชีพพศุเป็นอาชีพที่เปิดโอกาสให้ได้ช่วยเหลือคนอื่น งานเบาใจแต่สมอง ส่วนกลุ่มคาทอลิกเห็นว่าเหมาะสมกับสติปัญญาและบุคลิกของบุดรหญิง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis title A Comparative Study of the Difference
in Educational values and Occupational
Values between Buddhists and Catholics.

Name Mr. Lertporn Parasakul Department of
Sociology and Anthropology

Academic Year 1974

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study what the educational and occupational values among the Buddhists and Catholics in upcountry are like and to examine whether there are differences and similarities in those values between these two religious groups.

A sample of 204 households was drawn from five Buddhist districts, Tambon Raiking, Bang Kratuek, Bang Toey, Song Kanong and Hom Kred. 200 households were drawn from one Catholic district, Tambon Thakam. All six districts are in Amphur Sampran, Nakorn Pathom. The data were collected by interviewing the head of each household with the use of questionnaires.

The result shows that the Buddhists and Catholics have the same educational attitude toward education;

they believe that education is important to enable ones to have good jobs and good earnings. They tend to encourage their children to study higher than the compulsory level, Prathom 4-Prathom 7. Both religious groups prefer their kids to study at least from M.S. 3 up to university level. Most of them agree that university education is important, as a result they tend to encourage their sons to reach this level. The reasons for choosing this level are a good opportunity to get a good job and a bright future.

Buddhist girls and Catholic girls on the whole are encouraged to study higher than M.S. 3 up to university level. The percentage of those who chose the compulsory level for girls is greatest when it is compared with percentage of those who chose other levels.

There is a marked difference in occupational choice for their sons between Buddhists and Catholics. The Buddhists prefer their sons to choose government service and the reasons given are that such an occupation provides stable, secure future and pensions. The other occupation chosen nearly as much as the former is either military officer or policeman as this occupation provides prestige. The Catholics prefer their sons to become skilled workers (mechanics, carpenters etc.) The second choice is medicine. They believe that these occupations provide good income.

There is no difference in occupational choice for girls between Buddhists and Catholics. Teaching career is the occupation most chosen by both religious groups. However the reasons given by both groups in choosing this occupation are slightly different. The consensus between them is that being a teacher the girl need not be away from home. Other reasons significant to the Buddhists are an opportunity to be helpful to others, an opportunity to use brain, and that it is light work. The other reason given by the Catholics is suitability for girls' character. Teaching career is the most favourite for girls' of both the Buddhists and Catholics of every age group, educational level, income level and both sex groups.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

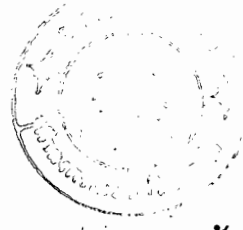
ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างสูงต่อศาสตราจารย์ พัทธา สายหู อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ คต. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ และศาสตราจารย์ ประเสริฐ แยมกลินฟง กรรมการ ซึ่งทั้งสามท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่องในทุกขั้นตอนของการวิจัย จึงทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปด้วยดี

ในด้านการเก็บข้อมูลผู้เขียนได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย บุคคลท่านแรกที่ยื่นขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงสุดคือแก่ ท่านมุนานายกมิสซัง ม. มีชัย กิจบุญชู ซึ่งขณะนั้นท่านดำรงตำแหน่งอธิการของสามเณรลัษณ์กัญญะอแซฟ ท่านได้กรุณาให้เขียนเข้าพักในสามเณรลัษณ์เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และยังคงอนุญาตให้เณรจำนวนหนึ่งเข้าร่วมในการเก็บข้อมูลในตำบลชุกขามและตำบลอื่น ๆ ที่ทำการวิจัย ซึ่งท่านมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ขั้นตอนที่สำคัญขั้นหนึ่งของงานวิจัยสำเร็จลงอย่างเรียบร้อย

ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณต่อคุณ สมพงษ์ เกศทิศ คุณวรยุทธ กิจบำรุง คุณพรพิสิจน์ สังขรัตน์ คุณชัยยะ กิจสวัสดิ์ คุณวรวุฒิ กิจสกุล คุณสุรพล ปานรัตน์ คุณไชโย กิจสกุล คุณสถิตย์ กิจเจริญ คุณณัฐ กิจดอง คุณศักดิ์ชัย ทรัพย์อประไมย คุณวินัย โสภณ คุณสามัคคี ชัยพระคุณ คุณกั้ววาที เพ็งชะตา ผู้ใหญ่เอื้อน ทิพย์สายงค์ ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูล

ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณต่อคุณ โจนฟรานซิสบายารา ทัทที่ได้กรุณาช่วยเจาะบัตรไอบีเอ็มทั้งหมด และแพทย์หญิงเขาวลัษณ์ ประภักษามแห่งภาควิชาสถิติ คณะสาธารณสุขศาสตร์ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องแยกบัตรไอบีเอ็มในด้านการคำนวณตัวเลขผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณต่อคุณพอคมทวน มุ่งสมหมายที่ได้อนุญาตให้เขียนได้ใช้เครื่องคำนวณของโรงเรียน คุณครูรัตนา ยินดีงาม มาสเตอร์อารมย์ สุธรรมพยัคฆ์ที่ได้ให้คำแนะนำให้การใช้เครื่องคำนวณสะดวกยิ่งขึ้น

ในด้านการจัดพิมพ์ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณต่อคุณพ่อสังวาลย์ สุระสรวงศ์ ท่านอธิการสามเณรลัษณ์กัญญะอแซฟที่ได้อนุญาตให้ใช้ห้องพิมพ์ดีด และเครื่องโรเนียว คุณวิชา หิรัญญการ คุณประยุทธ ชลหาญ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านการพิมพ์ทุกขั้นตอน สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอขอบคุณต่อลูกศิษย์ทุกคนแห่งโรงเรียนอแซฟอุปถัมภ์ที่ให้ความช่วยเหลือทั่ว ๆ ไป และเป็นกำลังใจในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	หน้า	ง.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	"	ฉ.
กิตติกรรมประกาศ.....	"	ค.
รายการตารางประกอบ.....	"	ง.
รายการภาพประกอบ.....	"	จ.

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
2	ระเบียบวิธีวิจัย.....	12
3	ลักษณะทั่วไปของตำบล.....	20
4	ลักษณะทั่วไปของประชากร.....	44
5	ความมุ่งหวังในด้านการศึกษา.....	50
6	ความมุ่งหวังในด้านการเลือกอาชีพ.....	93
7	สรุปและขอเสนอแนะ.....	137
	บรรณานุกรม.....	150
	ภาคผนวก.....	152
	ประวัติการศึกษา.....	157

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก.....	44
2	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับการศึกษาและ เพศเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก.....	45
3	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับรายได้ในรอบ หนึ่งปีและความเพียงพอของรายได้ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	48
4	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับความมุ่งหวังใน ด้านการศึกษา และ เพศของบุตร เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	51
5	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามระดับความมุ่งหวัง ในด้านการศึกษาสำหรับบุตรชายและ เหตุผลเปรียบเทียบ เทียบระหว่างกลุ่มพุทธ กับคาทอลิก.....	54-55
6	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามความมุ่งหวังในด้าน การศึกษาสำหรับบุตรชายและ เหตุผลเปรียบเทียบ เทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคา ทอลิก.....	59-60
7	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามความคิด เกี่ยวกับระดับ การศึกษาขั้นต่ำที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ เปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มพุทธกับคาทอลิก.....	64
8	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามความคิด เกี่ยวกับ ความ จำเป็นของระดับการศึกษาขั้น มหาวิทยาลัย เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	65
9	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตาม ความ ความคิดเกี่ยวกับ ประโยชน์ของการศึกษา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	68
90	การกระจายอัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามกลุ่มอายุและ ความมุ่ง หวัง ในด้านการศึกษาสำหรับบุตรชาย เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	70

11	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามกลุ่มอายุและความ มุ่งหวังในด้านการศึกษาสำหรับบุตรหญิง เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับ คาทอลิก.....	72
12	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับการศึกษาและ ความมุ่งหวังในด้านการศึกษาสำหรับบุตรชาย เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พุทธกับคาทอลิก	74
13	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับการศึกษาและ ความมุ่งหวังในด้านการศึกษาสำหรับบุตรหญิง เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พุทธกับคาทอลิก	76
14	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับรายได้ในรอบ หนึ่งปี และความมุ่งหวังในด้านการศึกษาสำหรับบุตรชาย เปรียบเทียบระ หว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	78
15	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับรายได้ในรอบ หนึ่งปีและความมุ่งหวังในด้านการศึกษาสำหรับบุตรหญิง เปรียบเทียบระ หว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	80
16	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามเพศของผู้ให้สัมภาษณ์ เพศของบุตร และความมุ่งหวังในด้านการศึกษา เปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มพุทธกับคาทอลิก	85
17	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามอาชีพที่อยากใ้บุตร ทำ และเพศของบุตร เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก.....	94
18	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามอาชีพที่อยากใ้บุตร ชายทำและเหตุผล เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก.....	99-100
19	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามอาชีพที่อยากใ้บุตร หญิงทำและเหตุผล เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก.....	104-105

20 ก.	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามความมุ่งหวังทางการศึกษาสำหรับบุตรชาย และอาชีพที่อยากใ้บุตรชายทำในกลุ่มพุทธ	107
20 ข.	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามความมุ่งหวังทางการศึกษาสำหรับบุตรชายและอาชีพที่อยากใ้บุตรชายทำในกลุ่มคาทอลิก	108
21 ก.	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามความมุ่งหวังทางการศึกษาสำหรับบุตรหญิงและอาชีพที่อยากใ้บุตรหญิงทำในกลุ่มพุทธ..	112
21 ข.	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามความมุ่งหวังทางการศึกษาสำหรับบุตรหญิงและอาชีพที่อยากใ้บุตรหญิงทำในกลุ่มคาทอลิก	113
22	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามกลุ่มอายุและอาชีพที่อยากใ้บุตรชายทำ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	116
23	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามกลุ่มอายุและอาชีพที่อยากใ้บุตรหญิงทำ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก.....	118
24	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพที่อยากใ้บุตรชายทำ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	120
25	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพที่อยากใ้บุตรหญิงทำ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	122
26	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับรายได้ในรอบหนึ่งปีและอาชีพที่อยากใ้บุตรชายทำ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	124
27	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระดับรายได้ในรอบหนึ่งปีและอาชีพที่อยากใ้บุตรหญิงทำ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	127
28	การกระจายอัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามเพศของผู้ให้สัมภาษณ์ เพศของบุตรและอาชีพที่อยากใ้บุตรทำ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพุทธกับคาทอลิก	129

ตารางภาพประกอบ

ตารางภาพที่ 1

หน้า

1. แผนที่แสดงตำบลที่ทำการวิจัยและตำบลใกล้เคียงในเขตอำเภอสามพราน

21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย